

כ"א בשבט תשע"ו
31 בינואר 2016
5750-1113-2016-108413

לכבוד
מהנדס העיר

א.ג.נ.,

הנדון: הגדרת תהליך אישור להיתר/ גמר בניה למבנים ברמת סיכון נמוכה

1. הרשות הארצית לכבאות והצלה (להלן- "הרשות") מוגדרת בחוק התכנון והבניה תשכ"ח- 1965 (להלן- "החוק") כמייעצת לוועדת המשנה לתכנון ובניה (להלן- "וועדת המשנה").
2. בתהליכים אישורי הבניה כפי שמתקיימים היום, הרשות בודקת את כלל הבקשות להיתרי/ גמר בניה המוגשות לוועדת המשנה וביניהן בקשות ברמת סיכון נמוכה כגון תוספת מחסן, תוספת מעלית ועוד כפי שיפורט בהמשך. בדיקה זו, כוללת בין שאר הדברים בדיקת תכניות וקיום ביקורת פיזית לבדיקת ביצוע הדרישות באתר.
3. למותר לציין כי הדבר מהווה סרבול רב של ההליך אשר בסופו של יום מאריך שלא לצורך את משך הזמן שעובר בין הגשת הבקשה על ידי האזרח ועד לאישורה וכמובן גורם לעומס מיותר במדורי בטיחות האש ברשות.
4. לאור האמור לעיל, נבחנה ברשות האפשרות לקיים מסלול אישור בטיחות אש מקוצר בכל הנוגע לבקשות ברמות סיכון נמוכות (כפי שיפורט בהמשך). מסלול זה יקצר וייעל את ההליך ויאפשר למדורי בטיחות אש להתמקד בבקשות המורכבות יותר.
5. **מסמך זה בא להגדיר תהליך אישור ייעודי להיתרים הבאים:**
  - 5.1 תוספת מחסן למבנה מגורים קיים.
  - 5.2 תוספת מעלית למבנה מגורים קיים.
  - 5.3 בית חד משפחתי ודו משפחתי.
  - 5.4 תוספת דירות/ שטחים ללא שינוי ייעוד למבנה מגורים קיים*.
  - 5.5 תוספת בריכה.
  - 5.6 תוספת עלייה לגג למבנה מגורים קיים.

*לא כולל הגשת תוכניות במסגרת תמ"א 38.

6. תהליך אישור היתר:

- 6.1 הצגת מפרט דרישות ואישורים לכל היתר. (רצ"ב מפרטים - 5.1-5.6).
- 6.2 התאמת תכנית בטיחות אש לדרישות המפרט ותקנות התכנון והבניה ובהתאמה למקרא הבטיחות המצורף (נספח 1).
- 6.3 הגשת (תכנית בטיחות אש) לאגף ההנדסה בצרוף הצהרת עורך הבקשה להתאמת התכנית לדרישות המפרט (תבנית הצהרת עורך בקשה - נספח 2).

7. תהליך אישור גמר בניה:

- 7.1 בחינת קיום התנאים במבנה המוגדרים בתכנית הבטיחות ובמפרטים ע"י עורך הבקשה לכלל המפרטים בסעיף 5 להוציא מפרטים 5.2, 5.4.
- 7.2 הוצאת אישור עמידה בתנאים ע"י עורך הבקשה (תבנית אישור - נספח 3).
- 7.3 קיום ביקורת בפועל ואישור לפרטים בסעיף 5.2 ו- 5.4 ע"י רשות הכבאות.

8. בקרה:

- 8.1 מדורי בטיחות אש יבצעו בקרה ופיקוח באופן מדגמי. בדיקות אלו יערכו בשיתוף הרשות המקומית ובתדירות של פעם ברבעון לכל פריט שבסעיף 5.
- 8.2 במקרים בהם הבדיקה המדגמית תעלה שהבניה אינה תואמת לתנאי המפרט ואו לתצהירים החתומים ואו חסר אישור אחד או יותר (כמפורט במפרט הרלוונטי), הרשות לא תאפשר לעורך הבקשה/ האדריכל הגשת היתרים בהליך זה והוא ידרש לקבל אישור הרשות לכל בקשה שיגיש.

9. אחריות:

9. עורך הבקשה הראשי (אדריכל/ מהנדס) יישא באחריות הכוללת על יישום דרישות בטיחות אש בהתאם למפרט המתאים.

בכבוד רב,

טפסר משנה עמית גולדמן
רמ"ח בטיחות אש מחוז דן

העתקים:

טפסר בכיר אורי שובל- מפקד מחוז דן
טפסר בכיר חיים תמס- ראש אגף בטיחות אש
אדרי' נעמי אנגיל- מתכנתת המחוז
מנכ"לי הרשויות במחוז דן
מפקדי מחוז דן
רמ"די בטיחות אש מחוז דן

5.1 תוספת מחסן לבניין מגורים קיים

מס' תיאור דרישה	סימן	מקור דרישה
1		אישור מעבדה כי התאמת חומרי בניה וגימור בוצע עפ"י ת"י 921,931-חלק רלוונטי
2	חומרי ציפוי וגימור	תקנות תכנון ובניה
3	חוק החשמל ותקנותיו	תקנות תכנון ובניה
4	סימן א'-אופני שליטה בעשן	תקנות תכנון ובניה
5	ב'-סידורי שליטה בעשן על פי חלק הבניין	תקנות תכנון ובניה
6		עורך הבקשה/אדריכל יגיש מסמך המעיד כי התוספת למבנה ניבנה בהתאם לחוק תכנון ובנייה ותקנותיו והתקנים הרלוונטיים ובהתאם לתוכניות המאושרות ע"י שירותי הכבאות.

5.2 תוספת מעלית לבניין מגורים קיים

מס'	תיאור דרישה	סימן	מקור דרישה
1	אישור מעבדה מוסמכת/מאושרת המעיד על תקינות מערכת הגז על פי תקן ישראלי 158.		
2	אספקת גז בבניינים		תקנות תכנון ובניה
3	כיוון פתיחת דלת במוצא בטוח	סימן ד'-דלתות (מגורים)	תקנות תכנון ובניה
4	רוחב הפרוזדור המהווה חלק מדרך מוצא בטוח	סימן כט'-התקנת מעליות ומעלון בבניין מגורים קיים.	תקנות תכנון ובניה
5	רוחב משטח אופקי בחדר מדרגות.	סימן כט'-התקנת מעליות ומעלון בבניין מגורים קיים.	תקנות תכנון ובניה
6	רוחב המדרגות	סימן כט'-התקנת מעליות ומעלון בבניין מגורים קיים.	תקנות תכנון ובניה
7	מדרגות טרפזיות. הערה: הרוחב המינימלי של המדרגות יהיה כמפורט בפרט 3.8.29.7	סימן כט'-התקנת מעליות ומעלון בבניין מגורים קיים	תקנות תכנון ובניה
8	<p>א. ארונות החשמל יבנו מחומרים בלתי דליקים. הערה: בארונות חשמל ותקשורת נדרש: 1. ארונות מעץ יוחלפו לארונות ממתכת על-פי תקנות החשמל.</p> <p>2. במקרים בהם לא ניתן להתקין ארונות חשמל מתכת על-פי תקנות החשמל מסיבות שונות(כגון: כאשר גב הארון בנוי בקיר רביץ ועליו לוחות עץ), ניתן לבצע כמפורט:</p> <p>א. התקנת לוח גבס חסין אש שיכסה את כל גב הארון העשוי מעץ. ב. יש לאטום את כל שטח הארון לרבות החריצים וכניסת חוטי החשמל בחומר איטום מעכב בעירה.</p> <p>ג. מסגרת הארון והדלתות יהיו ממתכת כפי שנדרש בלוח חשמל לפי תקנות החשמל.</p>	חוק החשמל ותקנותיו	תקנות תכנון ובניה
9	<p>מהנדס חשמל יצהיר כי המערכות נבדקו ונמצאו תקינות ופועלות כנדרש לרבות:</p> <p>1. אישור תכנון וביצוע בהתאמה לדרישות חוק החשמל תשי"ד-1954.</p> <p>2. גופי תאורת חירום ושילוט</p>		
10	מערכת החשמל תתוכנן לפי חוק החשמל תשי"ד-1954 ותקנותיו המעודכנים בתקנים ישראליים תקפים.	חוק החשמל ותקנותיו	תקנות תכנון ובניה

תקנות תכנון ובניה	סימן גי-מעליות	איורור המעלית. הערה : 1.מעלית העולה או היורדת יותר משתי קומות, תאוורר בכיוון גג הבניין ודרכו. 2.בחדר המכונות של המעלית הנמצא על גג המבנה יש להתקין בקיר חיצון חלון איורור בחלקו העליון בשטח שלא יפחת מ-1 מ"ר בנוסף לדלת וכאשר חדר המכונות של המעלית נמצא בתוך המבנה יש להתקין פתח שיוביל לחלל החיצון.	11
תקנות תכנון ובניה	מעליות	המעלית תענה לחוק התכנון ובניה ולת"י 2481. הערה : פיר המעלית ייבנה מחומרים לא דליקים.	12
		אישור מעבדה כי המעלית תוכננה ובוצעה עפ"י ת"י 2481	13
תקנות תכנון ובניה	בי-סידורי שליטה בעשן על פי חלק הבניין.	סידורי שליטה בעשן על פי חלק הבניין : כללי הערה : בחלקו העליון של קיר חדר המדרגות, יש להתקין פתח קבוע לשחרור חום ועשן הפתוח לאויר החיצון שגודלו לא יפחת מ-1.6 מ"ר או 2 פתחים שגודל כל פתח לא יפחת מ-0.8 מ"ר.	14
תקנות תכנון ובניה	סימן הי-ברזי כיבוי אש, מערכות כיבוי אש ידניות וציוד	מטפה אבקה 6 ק"ג. הערה : יותקנו בהתאם לדרישות המפורטות בת"י 129 חלק 2 מטפים מיטלטלים.	15
תקנות תכנון ובניה	סימן הי-ברזי כיבוי אש, מערכות כיבוי אש ידניות וציוד	התקנת גלגלון כיבוי אש בקוטר 3/4 צול עם מזנק צמוד. תשתית הצינורות לגלגלון תהיה מתכת. הערה : נדרש : בקומת הכניסה ובקומה העליונה.	16
תקנות תכנון ובניה	סימן כאי-שילוט וסימון דרכי מוצא	שילוט דרכי מוצא בבניין מגורים	17
תקנות תכנון ובניה	סימן כ-תאורת חירום (מגורים)	תאורת חירום בבניין מגורים הערה : התקנת תאורת חירום על-פי תקן ישראלי ת"י 20 בכל קומה ובחדר מכונות מעלית.	18
		עורך הבקשה/אדריכל יגיש מסמך המעיד כי התוספת למבנה ניבנה בהתאם לחוק תכנון ובניה ותקנותיו והתקנים הרלוונטיים ובהתאם לתוכניות המאושרות ע"י שירותי הכבאות.	19

5.3 בית חד משפחתי ודו משפחתי

מס'	תיאור דרישה	סימן	מקור דרישה
1	אישור מעבדה מוסמכת/מאושרת המעיד על תקינות מערכת הגז על-פי תקן ישראלי 158.		
2	אספקת גז בבניינים		תקנות תכנון ובניה
3	מנועול בדלת בדרך המוצא	סימן ד'-דלתות (מגורים)	תקנות תכנון ובניה
4	אישור חשמלאי מוסמך כי מערכת החשמל נבדקה ונמצאה תקינה ועונה לדרישות חוק חשמל תשי"ד 1954 ותקנותיו.		
5	מערכת החשמל תתוכנן לפי חוק החשמל תשי"ד-1954 ותקנותיו המעודכנים בתקנים ישראליים תקפים.	חוק החשמל ותקנותיו	תקנות תכנון ובניה
6	התקנת גלאי עשן עצמאי תהיה בהתאמה מלאה לתקן ישראלי ת"י 1220 חלק 5. הערה: 1. יותקן בדירת המגורים, בכל קומה בתוך הדירה. הגלאי יותקן באזור הכניסה לחדר/חדרי השינה. 2. בהתאם לת"י 1220 חלק 5.	סימן ב'-דרישות להתקנת מערכת גילוי אש ועשן, התרעה	תקנות תכנון ובניה
7	אישור מעבדה מוסמכת/מוכרת לגלאי עצמאי אשר מעיד על התאמה לת"י 1220 חלק 5.		חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה.
8	התקנת גלגלון כיבוי אש בקוטר 3/4 צול עם מזנק צמוד. תשתית הצינורות לגלגלון תהיה מתכת.	סימן ה'-ברזי כיבוי אש, מערכות כיבוי אש ידניות וציוד	תקנות תכנון ובניה
9	מטפה אבקה 3 ק"ג. הערה: יותקנו בבניין או בחלק מהבניין בהתאם לדרישות המפורטות בת"י 129 חלק 2 מטפים מיטלטלים: התאמה, התקנה וסימון, יותקן בכל דירה.	סימן ה'-ברזי כיבוי אש, מערכות כיבוי אש ידניות וציוד	תקנות תכנון ובניה
10	עורך הבקשה/אדריכל יגיש מסמך המעיד כי המבנה ניבנה בהתאם לחוק תכנון ובניה ותקנותיו והתקנים הרלוונטיים ובהתאם לתוכניות המאושרות ע"י שירותי הכבאות.		

5.4 תוספת דירות/ שטחים ללא שינוי בייעוד לבניין מגורים קיים

מס'	תיאור דרישה	סימן	מקור דרישה
1	אישור מעבדה מוסמכת/מאושרת המעיד על תקינות מערכת הגז על-פי תקן ישראלי 158.		
2	אספקת גז בבניינים		תקנות תכנון ובניה
3	מנעול בדלת בדרך המוצא הערה: יש להתקין מנעול מסוג פרפר קבוע מצידה הפנימי של דלת היציאה על מנת לאפשר מילוט מהיר	סימן ד'-דלתות (מגורים)	תקנות תכנון ובניה
4	חומרי בניה ציפוי וגימור יענו לתקנים ישראליים 921,931	חומרי ציפוי וגימור	תקנות תכנון ובניה
5	מהנדס חשמל יצהיר כי המערכות נבדקו ונמצאו תקינות ופועלות כנדרש לרבות: 1. אישור תכנון וביצוע בהתאמה לדרישות חוק החשמל תשי"ד-1954. 2. גופי תאורת חירום ושילוט.		
6	מערכת החשמל תתוכנן לפי חוק החשמל תשי"ד-1954 ותקנותיו המעודכנים בתקנים ישראליים תקפים.	חוק החשמל ותקנותיו	תקנות תכנון ובניה
7	התקנת גלאי עשן עצמאי תהיה בהתאמה למלאה לתקן ישראלי ת"י 1220 חלק 5. הערה: בהתאם לת"י 1220 חלק 5.	סימן ב'-דרישות להתקנת מערכת גילוי אש ועשן, התרעה	תקנות תכנון ובניה
8	אישור מעבדה מוסמכת/מוכרת לגלאי עצמאי אשר מעיד על התאמה לת"י 1220 חלק 5.		חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה
9	התקנת גלגלון כיבוי אש בקוטר 3/4 צול עם מזנק צמוד סמוך לפתחי היציאה בכל קומה. תשתית הצינורות לגלגלון תהיה מתכת. הערה: בהתאם לת"י 2206 חלק 2.	סימן ה'-ברזי כיבוי אש, מערכות כיבוי אש ידניות וציוד	תקנות תכנון ובניה
10	מטפה אבקה 6 ק"ג. הערה: יותקנו בהתאם לדרישות המפורטות בת"י 129 חלק 2 מטפים מיטלטלים.	סימן ה'-ברזי כיבוי אש מערכות כיבוי אש ידניות וציוד	תקנות תכנון ובניה
11	עורך הבקשה/אדריכל יגיש מסמך המעיד כי התוספת למבנה ניבנה בהתאם לחוק תכנון ובנייה ותקנותיו והתקנים הרלוונטיים ובהתאם לתוכניות המאושרות ע"י שירותי הכבאות		

5.5 תוספת בריכה לבניין מגורים קיים

מס'	תיאור דרישה	סימן	מקור דרישה
1	חומרי בניה ציפוי וגימור יענו לתקנים ישראלים 921,931.	חומרי ציפוי וגימור	תקנות תכנון ובניה
2	מערכת החשמל תתוכנן לפי חוק החשמל תשי"ד-1954 ותקנותיו המעודכנים בתקנים ישראלים תקפים.	חוק החשמל ותקנותיו	תקנות תכנון ובניה
3	התקנת גלגלון כיבוי אש בקוטר 3/4 צול עם מזנק צמוד. תשתית הצינורות לגלגלון תהיה מתכת.	סימן ה'-ברזי כיבוי אש, מערכות כיבוי אש ידניות וציוד	תקנות תכנון ובניה
4	עורך הבקשה/אדריכל יגיש מסמך המעיד כי התוספת למבנה ניבנה בהתאם לחוק תכנון ובניה ותקנותיו והתקנים הרלוונטיים ובהתאם לתוכניות המאושרות ע"י שירותי הכבאות		

5.6 תוספת עלית גג למבנה מגורים קיים

מס'	תיאור דרישה	סימן	מקור דרישה
1	הצגת אישור על בדיקת התאמתה ותקינותה של מערכת הגז לדרישות ת"י 158.האישור יינתן ע"י בעל רישיון לעבודות גפ"מ לפי חוק הגז (בטיחות ורישוי), התשמ"ט-1988, אשר רשאי ליתן אישור כאמור, בהתאם לסוג רישונו.	תקן ישראלי 158	חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה
2	אספקת גז בבניינים		תקנות תכנון ובניה
3	חומרי בניה ציפוי וגימור יענו לתקנים ישראליים 921,931	חומרי ציפוי וגימור	תקנות תכנון ובניה
4	אישור מעבדה כי התאמת חומרי בניה וגימור בוצע עפ"י ת"י 921, 931-חלק רלוונטי		
5	אישור חשמלאי מוסמך כי מערכת החשמל נבדקה ונמצאה תקינה ועונה לדרישות חוק חשמל תשי"ד 1954 ותקנותיו.		
6	מערכת החשמל תתוכנן לפי חוק החשמל תשי"ד-1954 ותקנותיו המעודכנים בתקנים ישראליים תקפים.	חוק החשמל ותקנותיו	תקנות תכנון ובניה
7	התקנת גלאי עשן עצמאי תהיה בהתאמה מלאה לתקן ישראלי ת"י 1220 חלק 5. הערה: בהתאם לת"י 1220 חלק 5.	סימן ב'-דרישות להתקנת מערכת גילוי אש ועשן, התרעה	תקנות תכנון ובניה
8	אישור מעבדה מוסמכת/מוכרת לגלאי עצמאי אשר מעיד על התאמה לת"י 1220 חלק 5.		חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה
9	אופני שליטה בעשן. הערה: יש לבצע פתח שחרור חום ועשן בחלקו העליון של חדר המדרגות (הראשי של הבניין) בגודל 8% מהשטח האופקי של חדר המדרגות. הפתח חייב להיות פתוח דרך קבע (ע"י חלונות רפפה). במקרה וקיים פתח חירום לגג בלבד ללא חלונות יש להגביה את הפתח ב-40 ס"מ לפחות ולהתקין חלונות רפפה מסביב על-מת לאפשר שחרור עשן טבעי.	סימן כו'- מערכות שליטה בעשן (מגורים)	תקנות תכנון ובניה
10	מטפה אבקה 6 ק"ג. הערה: יותקנו בהתאם לדרישות המפורטות בת"י 129 חלק 2 מטפים מיטלטלים.	סימן ה'-ברזי כיבוי אש מערכות כיבוי אש ידניות וציוד	תקנות תכנון ובניה
11	התקנת גלגלון כיבוי אש בקוטר 3/4 צול עם מזנק צמוד. תשתית הצינורות לגלגלון תהיה מתכת. הערה: בהתאם לת"י 2206 חלק 2.	סימן ה'-ברזי כיבוי אש, מערכות כיבוי אש ידניות וציוד	תקנות תכנון ובניה

		עורך הבקשה/אדריכל יגיש מסמך המעיד כי התוספת למבנה ניבנה בהתאם לחוק תכנון ובנייה ותקנותיו והתקנים הרלוונטים ובהתאם לתוכניות המאושרות ע"י שירותי הכבאות.	12
--	--	--	----